

REPUBLICA SLOVENIJA
OKROŽNO SODIŠČE V LJUBLJANI

SKLEP

IN

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Okrožno sodišče v Ljubljani je po okrožni sodnici -

v pravdni zadevi tožeče stranke:

ki ga zastopa Odvetniška pisarna

proti toženi stranki:

ki jo zastopa Odvetniška družba iz Ljubljane
in Odvetniška pisarna za
vročanje pisanj pooblaščenca Odvetniška družba

zaradi ugotovitve ničnosti kreditne pogodbe in plačila zneska EUR,
neveljavnosti vknjižbe, izbrisa neveljavne vknjižbe in vzpostavitve prejšnjega
zemljiškoknjižnega stanja (EUR) oziroma podredno zaradi
razveze kreditne pogodbe in plačila zneska EUR ter izstavitve
zemljiškoknjižne listine

po dne 2016 opravljeni javni glavni obravnavi in po pridržanem izreku
sodbe dne 2016

ODLOČILO:

I. Sprememba tožbe z dne [REDACTED] 2016 se ne dopusti.

II. **Zavrne se primarni tožbeni zahtevek, ki se glasi:**

„1. Ugotovi se, da sta notarski zapis opr. št. [REDACTED] z dne [REDACTED] 2008 Kreditne pogodbe številka [REDACTED] in Sporazuma o zavarovanju denarne terjatve po čl. 142 SPZ, kakor tudi Kreditna pogodba št. [REDACTED] z dne [REDACTED] 2008 v navadni obliki, nična.

2. Tožnik je dolžan v roku 15 dni plačati toženi stranki znesek [REDACTED] EUR, pod izvršbo.

3. Ugotovi se, da je vknjižba hipoteke pri nepremičnini parc. št. [REDACTED] [REDACTED] ki je bila vknjižena v korist tožene stranke na podlagi notarskega zapisa kreditne pogodbe št. [REDACTED] in sporazuma o zavarovanju denarne terjatve po čl. 142 SPZ z dne [REDACTED] 2008, opr. št. [REDACTED] za zavarovanje terjatve v višini glavnice [REDACTED] CHF v evropski protivrednosti po referenčnem tečaju Evropske Centralne banke z obrestno mero 6 mesečni CHF LIBOR + 1,75% letno, ki je sprejemljiva ter je vezana na 6 mesečni LIBOR, EOM 4,81%; zapadlostjo glavnice [REDACTED] 2023, z možnostjo odpoklica kredita, skupaj z zaznambo neposredne izvršljivosti, neveljavna in se izbriše.

4. Tožena stranka je dolžna v roku 15 dni plačati tožniku pravdne stroške tega postopka z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti dalje do plačila, pod izvršbo.“

III. **Zavrne se podrejeni tožbeni zahtevek, ki se glasi:**

„1. Notarski zapis opr. št. [REDACTED] z dne [REDACTED] 2008 Kreditne pogodbe številka [REDACTED] in Sporazuma o zavarovanju denarne terjatve po čl. 142 SPZ, kakor tudi Kreditna pogodba št. [REDACTED] z dne [REDACTED] 2008 v navadni obliki, se razvežeta.

2. Tožnik je dolžan v roku 15 dni plačati toženi stranki znesek [REDACTED] EUR, pod izvršbo.

3. Tožena stranka je dolžna v roku 15 dni izstaviti tožniku zemljiškoknjižno listino, na podlagi katere bo izbrisana vknjižba hipoteke pri nepremičnini parc. št. [REDACTED] ki je bila vknjižena v korist tožene stranke na podlagi notarskega zapisa kreditne pogodbe št. [REDACTED] in sporazuma o zavarovanju denarne terjatve po čl. 142 SPZ z dne [REDACTED] 2008, opr. št.

██████████ za zavarovanje terjatve v višini glavnice ██████████ CHF v evrski protivrednosti po referenčnem tečaju Evropske Centralne banke z obrestno mero 6 mesečni CHF LIBOR + 1,75% letno, ki je spremenljiva ter je vezana na 6 mesečni LIBOR, EOM 4,81%; z zapadlostjo glavnice ██████████ 2023, z možnostjo odpoklica kredita, skupaj z zaznambo neposredne izvršljivosti, pod izvršbo.

4. Tožena stranka je dolžna v roku 15 dni plačati tožniku pravdne stroške tega postopka z zakonskimi zamudnimi obrestmi od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti dalje do plačila, pod izvršbo.“

IV. Tožeča stranka je dolžna v roku 15 dni povrniti toženi stranki pravdne stroške v znesku ██████████ EUR.

OBRAZLOŽITEV:

1. Tožeča stranka je dne ██████████ 2015 priporočeno po pošti na naslovno sodišče vložila tožbo, v kateri primarno zahteva ugotovitev ničnosti kreditne pogodbe in Sporazuma o zavarovanju denarne terjatve, ki sta bili sklenjeni v obliki notarskega zapisa SV ██████████ dne ██████████ 2008. Zahteva ugotovitev neveljavnosti vknjižbe hipoteke na podlagi sklenjenega notarskega sporazuma, hipoteka naj se izbriše, tožniku pa naloži plačilo zneska ██████████ EUR v roku 15 dni, tožena stranka pa naj tožeči povrne pravdne stroške. Postavlja tudi podrejeni tožbeni zahtevek, s katerim terja razvezo istega notarskega zapisa, izstavitve zemljiškoknjižne listine za izbris vknjižene hipoteke, tožniku naj se naloži plačilo enakega zneska, tožena stranka pa naj povrne pravdne stroške. V tožbi navaja, da je na podlagi notarskega zapisa opr. št. ██████████ z dne ██████████ 2008, kreditne pogodbe številka ██████████ in Sporazuma o zavarovanju denarne terjatve, kot tudi kreditne pogodbe številka ██████████ z dne ██████████ 2008 v navadni obliki, tožena stranka kot banka dala tožniku stanovanjski kredit v znesku ██████████ CHF, z rokom vračila v 180 mesečnih anuitetah, z zapadlostjo prve dne ██████████ 2008, ostalih 178 pa zadnji dan v mesecu v mesečnih razmakih po zapadlosti prve anuitete in zadnje, ki zapade v plačilo ██████████ 2023, ko se izvrši dokončni poračun vseh do takrat neplačanih obveznosti iz naslova kredita. Višina mesečne anuitete na dan sklenitve notarskega zapisa je znašala ██████████ CHF (švicarskih frankov). V notarskem zapisu je bilo določeno, da tožena stranka obračunava obresti v višini 6 mesečnega CHF liborja plus 1,75 % letno in da efektivna obrestna mera znaša 4,81 %. Notarski zapis je bil sestavljen kot neposredno izvršljiv v razmerju do tožnika kot kreditojemalca in zastavitelja, kakor tudi v razmerju do ██████████ kot poroka, plačnika in zastavitelja, slednji je ██████████ 2008 umrl. Njegove pravice in obveznosti so prešle na ██████████ v skladu s sklepom ██████████ pri čemer je tožnik kot ██████████ ki je bila predmet zavarovanja s hipoteko. ██████████ je bil zastavitelj in porok in v danem primeru ne gre za ██████████

██████████ Kredit je bil dan za nakup stanovanja in izven namena poklicne ali pridobitne dejavnosti, zato je tožnika treba šteti kot potrošnika. V konkretnem primeru velja, da so pogodbene določbe, ki so v nasprotju z Zakonom o potrošniških kreditih (Ur. l. RS, št. 70/2000, ZPotK) in ki so v škodo potrošnika, nične, nejasne ali nepopolne določbe potrošniške kreditne pogodbe pa se ne uporabljajo, temveč se namesto njih uporabljajo določbe ZPotK. V danem primeru je treba upoštevati tudi predhodno odločbo Sodišča Evropske Unije v zadevi C 26/13 (nanaša se na razlago prava Unije, ki je zavezujoča tudi za slovenska sodišča), ki se tiče nedovoljenih pogojev v potrošniških pogodbah po direktivi Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993. Na podlagi notarskega zapisa je bila za zavarovanje terjatve tožene stranke ustanovljena in vknjižena hipoteka na nepremičnini parc. ██████████ z znanbo neposredne izvršljivosti. V skladu s sklepom ██████████ je tožnik izključni lastnik te zastavljene nepremičnine.

2. Tožeča stranka v nadaljevanju najprej citira del zapisa iz sklepa Višjega sodišča v Mariboru, opr. št. I Ip 567/2012 z dne 14.6.2012, in trdi, da je vsebino zapisa tega sklepa treba uporabiti tudi v tem primeru. Ob upoštevanju zakonske ureditve po ZPotK in odločbe sodišča EU v zadevi C 26/13, ki se tiče nedovoljenih pogojev v potrošniških pogodbah po direktivi Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993, prav v primeru Klavzule v potrošniški kreditni pogodbi, ko banka znesek kredita računa na podlagi vrednosti CHF. Ob zapadlosti anuitet bi tožena stranka kot banka tožniku kot potrošniku ob sklenitvi kreditne pogodbe morala razkriti vse ključne podatke, ki so pomembni za varovanje njegovega položaja kot potrošnika. Ta informacijska dolžnost zajema obveznost tožene stranke kot banke, ki je profesionalna oseba na svojem področju, da potrošniku kot laični osebi posreduje posredne informacije na jasen in pregleden način, da bi potrošnik lahko razumel vse možne rizike oziroma tveganja in bodoče obremenitve, ki ga lahko doletijo pri vračanju kredita. Gre za informacije o tveganjih, ki lahko razkrijejo resnično obveznost laičnega potrošnika, kar je razumljivo ob dejstvu, da je kreditodajalcem po naravi stvari same pogosto zelo mikavno, da potrošnikom prikrijejo resnična dejstva in obremenitve, ki izvirajo iz posamezne kreditne pogodbe. Banka na primer lahko izpostavi „najnižjo (ugodno) obrestno mero“, zamolči pa izredno izpostavljenost potrošnika zaradi tveganja, ki je povezano z najetjem kredita v CHF in slabitvijo tečaja EUR v razmerju do CHF, kot je to bilo v obravnavanem primeru. Posamezni banki kot kreditodajalcu se torej v okviru informacijske dolžnosti nalaga, da potrošniku na jasen in razumljiv način razkrije ne samo bistveno vsebino bodoče kreditne pogodbe, ampak tudi in predvsem tista kapitalska tveganja, ki so vezana na valutna razmerja pri najetju kredita v CHF in ki v konkretnem primeru vplivajo na izreden porast mesečnih obrokov anuitet kredita in na dejansko večanje glavnice kljub dejstvu, da se je v tem konkretnem primeru kredit vračal že od tedaj, ko so zapadle prve anuitete. Odplačevanje

kredita je pogojeno s kupovanjem CHF po vsakokrat veljavnem prodajnem tečaju EUR v CHF tožene stranke, kar pomeni, da mora tožnik sproti pokrivati tečajne razlike, ki neposredno vplivajo na izreden porast mesečnih anuitet kredita in na dejansko večanje glavnice. Pa če primerjamo začetno stanje kredita, ki je bil izplačan po nakupnem tečaju tožene stranke dne [redacted] 2008, in prvo anuiteto, ki je zapadla [redacted] 2008, je cena anuitete v višini [redacted] CHF znašala cca. [redacted] EUR, cel kredit pa [redacted] EUR. Prodajni tečaj tožene stranke na dan [redacted] 2015 za CHF v EUR-u je znašal 1.038, kar pomeni, da v času te tožbe znaša cena anuitete približno toliko v EUR, kot znaša mesečni znesek anuitete v CHF, kar pomeni drastični poraz obveznosti. Tožnik je namreč po stanju v [redacted] 2015 odplačal v skupnem znesku [redacted] EUR. Njegova obveznost iz naslova kredita po stanju na dan [redacted] 2015 znaša [redacted] CHF oziroma [redacted] EUR, kar je malo manj, kot je znašal celoten znesek kredita v EUR tedaj, ko ga je dobil izplačanega.

3. Bistveno ob tem je, da tožena stranka v konkretnem primeru ni izpolnila svoje pojasnjevalne oziroma informacijske dolžnosti v razmerju do tožnika. Ob sklenitvi kreditne pogodbe je izpostavila predvsem „najnižjo (ugodno) obrestno mero“, zamolčala pa je izredno dolgoročno izpostavljenost zaradi tveganja, ki je povezano z najetjem dolgoročnega kredita v CHF in slabitvijo tečaja EUR v razmerju do CHF na dolgi rok, kar je neposredno vplivalo tako na večanje vrednosti glavnice kredita in izjemni poraz mesečnih obrokov vračila kredita. V izjavi kreditojemalca z dne [redacted] 2008, katero je tožnik moral podpisati, je zapisano besedilo, da tožnik potrjuje, da je seznanjen s tveganji, ki izhajajo iz sprememb tečaja in posledične spremembe referenčne obrestne mere. Tožnik se je zavedal, da lahko pride do določenega nihanja tečaja ne glede na omenjeno klavzulo, vendar pa mu je bil kredit v CHF predstavljen pred sklenitvijo kreditne pogodbe v primerjavi z ostalimi ponodbami kreditov tožene stranke kot zelo ugoden, pri čemer so bila izrecno predstavljena ugodna nihanja tečajev CHF v razmerju z EUR, kar je prispevalo k odločitvi tožnika, da najame takšen kredit. Po drugi strani pa je bila tožena stranka že v letu 2005 opozorjena od Banke Slovenije na tveganja zadolževanja z vezavo na vrednost CHF. Banka Slovenije je na to opozarja poslovne banke že v poročilu o finančni stabilnosti iz leta 2005, naslednje opozorilo poslovnim bankam je bilo poslano v juliju 2006. V tem opozorilu je bilo zapisano, da morajo banke komitente popolno in jasno informirati o bančnih produktih, s poudarkom na tveganjih, katerim se izpostavljajo kreditojemalci z najemom posojil v tuji valuti ter je od bank istočasno zahtevala, da morajo komitentom najprej predstaviti ponudbo svojih produktov v EUR-ih. Naslednje opozorilo Banke Slovenije poslovnim bankam je bilo decembra 2007 in v njem zahtevalo, da banke potencialnim posojilojemalcem vedno predstavijo ponudbo posojil v EUR-ih. V septembru 2008 je bila na pobudo Banke Slovenije izdana zgibanka „Informacija o tveganjih najemanja kredita v tuji valuti“, s katero tožnik ni bil seznanjen.

4. Tožnik trdi, da v konkretnem primeru s kapitalskimi tveganji najetega kredita v CHF ni bil seznanjen. Šlo je za tako imenovani „toksični kredit“ in za zavajanje s strani tožene stranke, ki je izkoristila nevednost tožnika kot laične nasprotno stranke, pri čemer je izkoristila marketinški princip „ugodne obrestne mere in nizkih stroškov“, kar je prilagodila zahtevam trga, saj je takšne kredite ponujala za stanovanjski namen, s čimer je ta finančni inštrument prilagodila zahtevam specifičnega trga dolgoročnih stanovanjskih kreditov ob ustvarjanju vtisa, da gre za ugodne kredite prav zaradi stanovanjskega namena in njegove dolgoročnosti. V konkretnem primeru je vezanost kredita na tujo valuto bistveno povečala kompleksnost takšnega bančnega produkta, po drugi strani takšen kredit v osnovi omogoča asimetrične oziroma nesorazmerne koristi za toženo stranko kot banko, pri čemer tožnik ni zmožen oziroma sposoben absorbirati izgub, ki so mu že nastale oziroma mu še naprej nastajajo zaradi najema takšnega kredita. Treba je upoštevati, da laični potrošniki niso dovolj obveščeni in izobraženi, da bi razumeli tveganja in možne posledice takšnih dolgoročnih kreditnih pogodb, pri katerih so zasledovali izključni namen pridobitve ugodnega stanovanjskega bančnega kredita. Negativne posledice finančno izčrpavajo tožnika, po drugi strani je tožena stranka v položaju neupravičenega bogatenja, saj je na račun tečajnih razlik do sedaj ustvarila pozitivni porast zahtevka preko [REDACTED] EUR, takšno stanje zadeve kaže na elemente oderuštva. Tožeča stranka poudarja, da tožena stranka tožniku ni predstavila podatkov o tveganosti valutnih menjav, s katerimi je sama zagotovo razpolagala. Tožniku ni pojasnila, da lahko gre v primeru CHF in v okoliščinah finančne krize za zelo specifična tveganja, ki so povezana z izjemno majhnim valutnim območjem CHF, kar je v finančni stroki znana okoliščina, ki lahko bistveno vpliva na tečajna razmerja.
5. Tožeča stranka zato trdi, da je na strani tožene stranke šlo za:
- opustitev razkritja okoliščin, ki so vplivale na razumevanje rizikov tožnika ob sklenitvi obravnavanih pravnih poslov,
 - izkoriščanje okoliščine, da tožnik ni bil sposoben sam razumeti pomena tveganja, povezanih z najemom kredita v CHF,
 - izkoriščanje nezadostne izkušnosti tožnika in njegovega obravnavanja v nasprotju z očitnimi okoliščinami nezadostne izkušnosti na njegovi strani,
 - vnaprejšnje vedenje tožene stranke o prerazporeditvi rizikov posla na tožnika,
 - izkoriščanje potreb tožnika, da pridobi kredit za reševanje stanovanjskega vprašanja,
 - odsotnost kavze pogodbenega razmerja.
6. Tožeča stranka navaja, da sklenjeni pravni posli nimajo podlage (kavze) oziroma je ta nedopustna, saj iz nje ne izhaja zadostna stopnja verjetnosti, da bi tožena stranka v razmerju do tožnika prevzela realno tveganje iz sklenjene pogodbe in da bi tožnik realno gledano lahko pričakoval ekvivalentno izpolnitev tožene stranke. To je razvidno iz tega, da tožnik že 7 let redno odplačuje kredit, pa se je kljub

temu glavnica kredita v EUR efektivno minimalno zmanjšala v primerjavi z glavnico v EUR, ki je bila izplačana iz naslova kredita, saj znesek kredita po stanju v [REDACTED] 2015 znaša skoraj [REDACTED] EUR, kar je zgolj za cca. [REDACTED] EUR manj, kot je znašal sam EUR-ski znesek kredita ob sklenitvi kreditne pogodbe v letu 2008. Na drugi strani je tožena stranka izplačala kredit po ugodnem tečaju EUR za CHF in je vse tveganje, ki je v tem primeru enormno in je vezano na valutna razmerja v pogojih gospodarske krize, prevzel izključno tožnik. Tega tožnik seveda ni vedel, s tem tudi ni bil seznanjen. Sklenjeni posli tako nasprotujejo temeljnemu načelom enakopravnosti udeležencev v obligacijskih razmerjih, načelu vestnosti in poštenja, kot tudi omejitvam pogodbene svobode, zato so v celoti nični na podlagi 4. odstavka 39. člena in 1. odstavka 86. člena Obligacijskega zakonika (Ur. l. RS, št. 97/2007, OZ). Gre pa tudi za oderuške posle. Tožnik ni razumel same vsebine poslov. S tovrstnimi posli ni imel nobenih izkušenj. Tožnik ni bil sposoben razumeti pomena tveganj v zvezi s takšnimi pravnimi posli. Vse to so pri toženi stranki izkoristili, da so lahko dosegli nesorazmerno premoženjsko korist, ki po sedanjih projekcijah pomeni ekonomsko izčrpavanje tožnika. Zaradi ničnosti mora vsaka pogodbeni stranka drugi vrniti vse, kar je prejela na podlagi take pogodbe. Ker je tožnik iz naslova kredita prejel od tožene stranke skupni znesek protivrednosti [REDACTED] CHF oziroma [REDACTED] EUR (po tedanjem nakupnem tečaju tožene stranke), in plačal na račun anuitet do izključno [REDACTED] 2015 znesek [REDACTED] EUR, mora vrniti toženi stranki razliko v znesku [REDACTED] EUR. Ti izračuni so začasni in si tožeča stranka pridružuje pravico do prilagoditi te zneske v času glavne obravnave.

7. Glede podrednega zahtevka tožeča stranka navaja, da je kavza konkretnih pravnih poslov *causae acquirendi*, kar pomeni, da je temelj obveznosti interes po izpolnitvi nasprotne obveznosti. V konkretnem primeru bi izpolnitev tožnika kot tudi nasprotna izpolnitev tožene stranke morala biti za uresničitev tipične kavze skladna z načelom enake vrednosti dajatev. Kadar pa pride do sprememb v zunanjem dejanskem svetu, pa je uresničitev načela enake vrednosti dajatev porušena oziroma onemogočena, izpolnitev pa več ne ustreza kavzi pogodbe. Kadar je podan tak položaj, lahko stranka, katere obveznosti so bistveno otežene, zahteva razvezo oziroma razveljavitev pogodbe. V konkretnem primeru je v času po sklenitvi obravnavanih pravnih poslov prišlo do globalne ekonomske krize, zloma finančnih trgov in hudega padca vrednosti EUR v razmerju do CHF, ki se je zgodil zlasti v začetku leta 2015. Gre za zunanje okoliščine, ki jih v letu 2008, ko so bili sklenjeni pravni posli, z vidika tožnika objektivno gledano ni bilo mogoče predvideti in ki nedvomno presegajo vsako normalno tveganje pri tovrstnih poslih. Tožnik ni imel prav nikakršnih izkušenj s tovrstnimi krediti in v letu 2008 tudi ni zaznal nobenih znakov krize. Na drugi strani je tožena stranka banka in specialist na področju bančnih poslov. V teh specializiranih bančnih krogih so bile znane napovedi nekaterih bančnih oziroma ekonomskih strokovnjakov o bodoči krizi in

zlomu finančnih trgov. Ta zlom finančnih trgov v EU in v Sloveniji ter drastični padec vrednosti EUR v razmerju do CHF je splošno znano dejstvo. Prav tako je splošno znano dejstvo, da je ta padec v dobršni meri posledica hude gospodarske krize. Sklicevanje tožeče stranke na spremenjene okoliščine je zato utemeljeno, saj je izpolnitev obveznosti tožnika v takih okoliščinah praktično povsem onemogočena. Tožnik se sklicuje tudi na že podane trditve in dokaze iz že podanih tožbenih navedb. Tožnik še poudarja, da huda gospodarska kriza ni povzročila zgolj drastičnih sprememb na trgih, kar po novejši sodni praksi že samo po sebi zadošča za uporabo 112. člena OZ. Tožnik niti ne ve niti ni sposoben predvideti, kakšen bo znesek kredita ob dokončni zapadlosti. Takšno negotovo stanje mu onemogoča normalno načrtovanje življenja, zaradi česar trpi tudi hud psihični stres. To so dodatne okoliščine, ki kažejo na pomen, ki ga imajo tržna razmerja zaradi gospodarske krize v konkretnem primeru z vidika načela enake vrednosti dajatev in načela pravičnosti oziroma z vidika medvalutnega razmerja, ki so lahko posledica tudi enostranskega in administrativnega določanja tečajev. Po oceni tožnika je kreditna pogodba z vidika njene narave visokega tveganja lahko sprejemljiva samo v primeru normalnih cikličnih gibanj v gospodarstvu, s katerimi lahko pogodbene stranke normalno računajo, nikakor pa ne v primeru gospodarske krize ali v primeru radikalnega enostranskega in administrativnega določanja tečaja CHF v medvalutnih trgih. Tožnik še poudarja, da po stališču sodne prakse v času, ko trajajo spremenjena razmerja, dolžniška zamuda ni mogoča, saj dolжник ni dolžan izpolniti obveznosti, če bi izpolnitev zaradi spremenjenih razmer nasprotovala načelu enake vrednosti dajatev in če je kavza izjalovljena. Iz navedenih razlogov tožeča stranka terjaja razvezo sklenjenih pogodb.

8. V pravočasnem in obrazloženem odgovoru na tožbo tožena stranka nasprotuje tožbenemu zahtevku v celoti po temelju in po višini ter predlaga njegovo zavrnitev. Tožena stranka potrjuje, da je dne [redacted] 2008 kot kreditodajalec s tožečo stranko kot kreditojemalcem in zastaviteljem ter [redacted] kot zastaviteljem, porokom in plačnikom sklenila kreditno pogodbo številka [redacted] v obliki notarskega zapisa [redacted] (v nadaljevanju kreditna pogodba v ustreznem sklonu). Citira določila [redacted] člena kreditne pogodbe in poudarja, da dne [redacted] 2008 tožeča stranka podpisala izjavo kreditojemalca, s katero potrjuje, da je seznanjena s tveganjem v zvezi s spremembo referenčne obrestne mere in tudi s spremembo valutnega tečaja, ki lahko v primeru rasti CHF proti domači valuti vpliva na višino mesečne anuitete. Tožeča stranka je izrazila, da je seznanjena s konceptom valutne klavzule ter obrestne mere, vezane na 6 mesečni CHF libor ter potrdila prevzem tveganja, da se bodo lahko v prihodnosti mesečne anuitete zvišale oziroma znižale. Tožena stranka opozarja na posplošena in napačna izvajanja o gibanju vrednosti glavnice in neodplačanega dela kredita v tožbi. Poudarja, da sta se stranki s kreditno pogodbo dogovorili za kredit, ki se bo odplačeval z upoštevanjem valutne klavzule, znesek kredita (posojena glavnica) je

določen v CHF, kreditojemalcu je izplačan v EUR po referenčnem tečaju ECB, ki velja na dan izplačila kredita. Kreditojemalec kredit odplačuje po mesečnih anuitetah, ki so prav tako določene v CHF in sestavljene iz dela glavnice in dela obresti, odplačujejo pa se v EUR in sicer prav tako po referenčnem tečaju ECB, ki velja na dan plačila. Na višino anuitete vpliva višina spremenljive obrestne mere CHF libor in vrednost referenčnega tečaja EUR/CHF na dan plačila. Valutna klavzula v kreditni pogodbi izrecno in jasno določa, da se vse vrednosti preračunajo po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na dan plačila. Določen je torej en sam tečaj in tega ne določa tožena stranka, temveč gre za objektiviziran in povprečni tečaj ECB, na katerega tožena stranka nima nikakršnega vpliva. Iz tega sledi, da kreditna pogodba ne povzroča kakršnegakoli pokrivanja tečajnih razlik, ki bi vplivale na izreden porast anuitet. Valutna klavzula jasno in transparentno določa enostavno povezavo med vrednostjo anuitete v CHF in vrednostjo, ki jo mora kreditojemalec vračati v EUR in se ta preračuna po referenčnem tečaju ECB na dan plačila. Rast vrednosti CHF nasproti EUR pomeni, da raste tudi vrednost anuitete, ki jo mora kreditojemalec za posamezno anuiteto plačati v EUR. Enaka logika velja v obratnem primeru: če CHF nasproti EUR izgublja vrednost, kreditojemalec tudi plačuje nižjo anuiteto. Ta mehanizem je povprečnemu potrošniku jasen in tožeča stranka zato tudi ne trdi, da valutne klavzule ni razumela. Sklicevanje na nakupne in prodajne tečaje tožene stranke je zavestno napačno. Tudi navedbe o sedanjem in bodočem dolgu v EUR so zato logično neutemeljene. Anuiteta se bo tudi v bodoče spreminjala zaradi tečaja EUR/CHF, kot tudi zaradi obrestne mere CHF libor, zato se tudi ne da napovedati, kakšna bo končna vrednost, ki jo bo tožeča stranka odplačala v EUR. Četudi se je tečaj EUR/CHF določen čas veljavnosti kreditne pogodbe gibal tudi v škodo tožeče stranke, to nikakor ne pomeni, da se ta trend v bodoče ne bo obrnil. Take spremembe se odvijajo že na kratki rok in tožena stranka navaja tečaje EUR/CHF v razmaku dveh mesecev. Navaja, da nihanje vrednosti nazorno izhaja tudi iz pregleda plačil po kreditni pogodbi, ki kaže, kako so se v EUR preračunane anuitete spreminjale. Preračun preostanka kredita v EUR na določen dan za v prihodnje torej ne upošteva niti preteklih koristi, ki jih je tožeča stranka imela na podlagi ugodnega gibanja tečaja ter ugodne obrestne mere, niti tega, da se nikakor ne da napovedati bodočega gibanja tečaja v naslednjih približno sedmih letih in pol.

9. Tožena stranka trdi, da je izpolnila svojo pojasnilno dolžnost. Opozarja, da je valutna klavzula izrecno predvidena že v 372. členu OZ. Kreditna pogodba z valutno klavzulo je izrecno predvidena celo v specialni potrošniški zakonodaji in tako Zakon o potrošniških kreditih, ki je veljal v času sklenitve kreditne pogodbe, enako kot njegovi predhodniki in nasledniki, vključno z aktualnim ZPotK izrecno opredeljujejo kreditno pogodbo z valutno klavzulo. Tožena stranka citira 7. člen ZPotK in trdi, da je zahtevani predpisani standard v celoti izpolnila in je poleg

jasnih pogodbenih določil tožeči stranki dala v podpis še izjavo o seznanjenosti s tveganji, ki vsebuje jasno opozorilo glede mehanizma valutne klavzule ter z njo povezanim tveganjem. Poleg tega je bila kreditna pogodba sklenjena v obliki notarskega zapisa, pri čemer je notar kreditno pogodbo strankama glasno prebral ter na razumljiv način opisal znana in običajna tveganja, pravdni stranki pa sta izjavili, da kreditna pogodba ustreza njuni resnični in pravi poslovni volji. Tožena stranka tožeči stranki očita zavestno napačno in zavajajoče predstavljanje argumentacije v zvezi s zakonodajo in sodno prakso, na katero se sklicuje. Trdi, da valutna klavzula ne predstavlja nedovoljenega pogoja po Direktivi, ker je valutna klavzula v potrošniški kreditni pogodbi izrecno predvidena, ker pogodbeni pogoj ne more predstavljati za nedogovorjenega, če sta se stranki o njem posamično dogovorili. Kreditna pogodba z valutno klavzulo je bila izrecno dogovorjena namesto običajnega EUR-skega kredita, tožeča stranka je imela vse možnosti, da bi se odločila tudi za tak običajni kredit. Kreditna pogodba z valutno klavzulo, ki je vezana na zunanje in nepredvidljive okoliščine, ne more predstavljati nedovoljenega pogoja, ki bi izhajal iz pogajalske premoči podjetja proti potrošniku. Z valutno klavzulo sta tveganje prevzeli obe stranki, saj se tečaj EUR/CHF lahko giblje v korist oziroma škodo obeh strank. Ker ima valutna klavzula prav to značilnost, da je nihanje tečajev odvisno od zunanjih okoliščin, že v izhodišču ne predstavlja nedovoljenega pogoja po Direktivi. Valutna klavzula ima elemente aleatornosti za obe strani in si tožena stranka z njo ni mogla izgovoriti nikakršne prednosti v razmerju do tožeče stranke. Tožena stranka trdi, da je tožeči stranki dala na razpolago jasne in transparentne informacije o mehanizmu valutne klavzule, o obrestnem in valutnem tveganju, vse v skladu s kogentno potrošniško zakonodajo. Taka valutna klavzula je povprečnemu potrošniku jasna in razumljiva in predvidena v ZPotK, tožeča stranka je poleg svojega lastnega poznavanja pomena valutne klavzule izrecno potrdila zavedanje o tveganju s podpisano izjavo. Tožena stranka ni imela nikakršne vrednosti ali vedenja, kako se bo tečaj gibal v prihodnje, temveč je bilo tveganje prerazporejeno med obe stranki. Tožena stranka trdi, da je kavza kreditne pogodbe obstoječa in dopustna. Tožena stranka se je tožeči stranki zavezala izplačati kredit, ki je služil za izplačilo sodedičev, odplačilo predhodnega kredita ter adaptacijo nepremičnine. Tožeča stranka se je zavezala ta kredit odplačati v skladu s kreditno pogodbo. Bistvena elementa kredita sta bila, da je bil odobren v vrednosti CHF ter, da sta se stranki dogovorili za valutno klavzulo ter obrestno mero CHF libor s pribitkom. Tako obrestno kot tudi valutno tveganje ter posledične spremembe mesečnih anuitet v korist ali ene ali druge stranke je bilo vtakano v samo kavzo pogodbe. Pravdni stranki sta se zavedali, da se bodo izpolnitve z vidika vrednosti EUR lahko spreminjale, pri čemer obseg teh sprememb nikakor ni predvidljiv. Vrednost vzajemnih izpolnitev sta stranki v kreditni pogodbi določili v CHF in na ta način vzpostavili ekvivalentnost njunih izpolnitev skupaj z upoštevanjem valutne klavzule. Tožena stranka navaja, da so zgrešene in nedokazane trditve, da naj bi

tveganja prevzela le tožeča stranka. Kako se bo tečaj EUR skozi CHF gibal v 15 letnem trajanju kreditne pogodbe, tožena stranka ne ve in ni mogla vedeti. Po drugi strani je tožeča stranka vselej imela na voljo pravico do konverzije kredita v EUR-skega, ki ne bi bil več odvisen od valutnih tveganj. Argument o nedopustnosti kavze ne drži, posledično so brezpredmetni vsi očitki o kršenju temeljnih načel iz OZ.

10. Tožena stranka trdi, da je neutemeljeno sklicevanje tožeče stranke na oderuškost in da tudi niso popolne njene navedbe ter da so zavajajoče. Ponovno poudarja, da sta se stranki ob sklenitvi kreditne pogodbe dogovorili za dve enakovredni izpolnitvi glede na kriterij valutne klavzule. Naprej trdi, da je bila raven izobrazbe ter ekonomska razgledanost tožnika višja in presega standard povprečja, ker je tožnik [REDACTED] ki je bil v času sklenitve kreditne pogodbe zaposlen v [REDACTED] ki se ukvarja z [REDACTED]. Tožeča stranka je vsekakor bila sposobna razumeti ter pozna ekonomske in finančne mehanizme, ki so veliko bolj zapleteni od kreditne pogodbe z valutno klavzulo. Neupravičeno in neverodostojno je vsakršno prevajevanje odgovornosti za sklenitev kreditne pogodbe na toženo stranko, pri čemer tožeča stranka sebi odpiše vsakršen standard skrbnega ravnanja pri sklepanju in izvrševanju pravic in obveznosti. Tožena stranka trdi, da je neutemeljen primarni tožbeni zahtevek za ugotovitev ničnosti pogodbe in ga je treba zavrniti, zavreči pa je treba 2. točko primarnega zahtevka, ker tožeča stranka vtožuje svoje lastno plačilo, za kar nima pravnega interesa. Zahtevek pa je neutemeljen tudi po višini, ker ni dokazno podprt. Zavreči je treba tudi zahtevek za ugotovitev neveljavnosti vknjižbe hipoteke in njen izbris, ker naslovno sodišče ni krajevno pristojno za tak zahtevek.
11. Tožena stranka nasprotuje tudi podrejenemu zahtevku za razveljavitev kreditne pogodbe in navaja, da spremenjene okoliščine niso določljive in niso utemeljene. Tožeči stranki očita, da ni dokazala svojih trditev in da ni izkazala učinka spremenjenih okoliščin, ki mora biti v tem, da otežuje izpolnitev obveznosti ene stranke oziroma, da se zaradi spremenjenih okoliščin ne da več doseči namena pogodbe. Tožena stranka poudarja, da je tožeča stranka ves čas imela možnost izogniti se spremenjenim okoliščinam in odvrniti njene posledice, ker bi lahko zahtevala spremembo oziroma konverzijo kredita v EUR-ski kredit ter bi se tako izognila tveganjem zaradi gibanja tečaja EUR, CHF in izpostavljenosti spremembe višine anuitete. Poskus stranke, da po dobrih sedmih letih in pol trajanja kreditne pogodbe zdaj zahteva njeno razvezo, je neutemeljen. Tožena stranka trdi, da ni podana nobena od zakonskih predpostavk za uporabo klavzule spremenjenih okoliščin, zato naj sodišče tožbeni zahtevek zavrne.
12. Tožeča stranka je tekom postopka večkrat obširno dopolnila svoje navedbe in podala dodatna pravna naziranja, predvsem pa je ponavljala že podane trditve.

Tako je v vlogi z dne [REDACTED] 2016 obširno razlagala stališča iz Sodbe sodišča Evropske Unije C 26/13, razlagala namen valutne klavzule in poudarjala, da ima kreditni posel bistvene značilnosti izvedenih finančnih instrumentov, ter da informacije, ki bi morale biti na voljo tožniku kot laični stranki v pravnem statusu potrošnika ob odločanju za predmetni kreditni posel v CHF, da bi lahko razumel pomen tveganja, niso bila na voljo s strani tožene stranke, pa bi morale biti. Tožeča stranka obširno poudarja, kakšna so bila opozorila Banke Slovenije poslovnim bankam, kakšna so bila opozorila in strokovne razlage svetovnih ekonomistov glede globalne krize in dogodkov na finančnem in gospodarskem trgu. Prav tako se tožeča stranka obširno sklicuje na tujo sodno prakso, predvsem nemško, pa tudi špansko. Tožeča stranka je k tej vlogi priložila seznam prič in predlagala, da jih sodišče zasliši v zvezi z dejstvom, kaj so svetovalci tožene stranke svetovali posameznim kreditojemalcem ob sklepanju kreditnih pogodb. Zahtevala je tudi, da tožena stranka predloži seznam kreditojemalcev, ki so v letu 2007 pri njej sklenili kreditne pogodbe in s tem želela dokazovati, da je imela tožena stranka usklajeno poslovno politiko in način svetovanja strankam ter da je favorizirala kredite v švicarskih frankih z valutno klavzulo. V vlogi z dne [REDACTED] 2007 je tožeča stranka podala še obširnejše navedbe glede tega, da je kreditna pogodba po svoji vsebini finančni derivat, torej izveden finančni instrument oziroma pravni posel, ki ima vse bistvene značilnosti izvedenega finančnega instrumenta, ponovno se je sklicevala na strokovne članke in sodbo španskega Vrhovega sodišča ter direktive EU in sodno prakso sodišča EU. V vlogi z dne [REDACTED] 2016 je tožeča stranka podala svoje vztrajanje glede dokaznih predlogov za zaslišanje vseh prič in izročitve seznama kreditojemalcev tožene stranke. Tudi v vlogi z dne [REDACTED] 2016 je tožeča stranka obširno razlagala, kako zapleteni in kompleksni ter za povprečnega potrošnika nerazumljivi so kreditni posli z valutno klavzulo, ki terjajo specialna finančna znanja, s katerimi povprečni potrošniki ne razpolagajo. Predlagala je tudi poizvedbe pri Banki Slovenije o tem, ali je tožena stranka kakorkoli opozarjala na neustreznost njenega ravnanja pri dajanju kreditov z valutnimi klavzulami v CHF.

13. Tudi tožena stranka je večkrat in obširno dopolnila svoje navedbe in podala obširna pravna naziranja glede argumentov uveljavljanja ničnosti kreditne pogodbe, glede razumevanja valutne klavzule, sklicevala se je na strokovne članke in sodno prakso slovenskih sodišč ter polemizirala s tožečo stranko glede njenih trditev o razumevanju in razlagi tuje sodne prakse. Posebej je poudarjala, da potrošniški kredit z valutno klavzulo ni finančni instrument. Poudarjala je tudi, da tudi tožena stranka ni vedela in ni mogla vedeti za prihodnje gibanje tečaja EUR, CHF, saj valutno tveganje ni v naprej znana in napovedljiva kategorija. Prav tako je poudarjala, da tožena stranka zaradi valutnih tveganj nima koristi. Tožena stranka je predlagala k zaslišanju prič, ki bodo njene navedbe potrdile, nasprotovala pa je zahtevi tožeče stranke, da mora predložiti vse kreditne

pogodbe in da naj sodišče zasliši predlagane priče ter trdila, da te navedbe za odločitev v tem sporu niso pravno odločilne. V vlogi z dne [REDACTED] 2016 pa je tožena stranka najprej pojasnila, da je pri njej prišlo do spremembe firme v: [REDACTED] kar je razvidno iz priloženega sklepa o vpisu spremembe pri subjektu ter zgodovinskega izpiska za toženo stranko. Ponovno je poudarila, da je bila tožeča stranka s tveganji seznanjena, da kreditna pogodba z valutno klavzulo ni izvedeni finančni inštrument, prav tako je obširno polemizirala s pravnim naziranjem tožeče stranke in končno predlagala zavrnitev tožbenega zahtevka, tako primarnega kakor tudi podrejenega.

14. Sodišče je glede na spremembo firme na strani tožene stranke postopek nadaljevalo z novoimenovano toženo stranko.
15. Na glavni obravnavi [REDACTED] 2016 je tožeča stranka modificirala 2. točki tako primarnega kot tudi podrednega tožbenega zahtevka zaradi tega, ker je tožnik ves čas tekom postopka redno odplačeval anuitete, kar po mnenju tožeče stranke pomeni, da gre za privilegirano spremembo tožbe. Tožnik je od [REDACTED] 2015 do [REDACTED] 2016 odplačal skupno [REDACTED] EUR, zato je nadomestil znesek [REDACTED] EUR v 2. točki primarnega in podrednega tožbenega zahtevka z zneskom [REDACTED] EUR. Sodišče je tožeči stranki pojasnilo, da gre očitno za delni umik tožbenega zahtevka in pozvalo toženo stranko, naj se v zvezi s tem izjavi. Tožena stranka se je glede spremembe tožbenega zahtevka izjavila pisno v določenem roku in nasprotovala delnemu umiku tožbenega zahtevka ter izredno odklonila svojo privolitev. Prav tako je tožena stranka odklonila svojo privolitev, če bi sodišče to modifikacijo štelo za spremembo tožbe. Zatrdila je, da dovolitev te spremembe ne bi bila smotrna, saj po njenem mnenju tožbeni zahtevek še vedno ni razumljiv niti dokazno podprt za izračun zneska in sprememba ni smotrna z vidika dokončne ureditve razmerja med strankama. Zato naj sodišče spremembe tožbe ne dovoli.
16. V skladu s 184. in 185. členom ZPP je sprememba tožbe sprememba istovetnosti zahtevka, povečanje obstoječega zahtevka ali uveljavljanje drugega zahtevka poleg obstoječega. Tožba pa ni spremenjena, če tožeča stranka spremeni pravno podlago, če zmanjša tožbeni zahtevek ali če spremeni, dopolni ali popravi posamezne navedbe, tako da zaradi tega tožbeni zahtevek ni spremenjen. V skladu s citiranim zakonskim določilom sodišče ocenjuje, da je tožeča stranka svoj tožbeni zahtevek znižala in da ne gre za spremembo tožbe. Z 2. točko primarnega in podrednega zahtevka je namreč zahtevana, kakšen denarni znesek se ji naj naloži v plačilo iz kreditne pogodbe do tožene stranke. Tožeča stranka zahteva, naj se ji naloži v plačilo nižji znesek, kar je vsekakor zmanjšanje tožbenega zahtevka. Za zmanjšanje zahtevka pa bi tožena stranka v skladu s 188. členom ZPP morala dati svojo privolitev. Ker takšne privolitve ni podala, mora sodišče o celotnem

tožbenem zahtevku, kot je bil postavljen že v tožbi, odločati vsebinsko. Zaradi vsebinskega odločanja o tožbenem zahtevku, kakor je bil postavljen v tožbi, je sodišče (formalno) zavrnilo tako imenovano spremembo tožbe, kot jo je tožeča stranka predlagala.

17. V dokaznem postopku je sodišče prebralo listinske dokaze, ki sta jih pravočasno predložili pravdni stranki (v prilogah A1 do A16 in B1 do B71), zaslišalo tožnika in kot pričo zaslišalo [REDACTED] komercialista tožene stranke. Vse ostale dokazne predloge obeh pravnih strank je sodišče kot nepotrebne zavrnilo. Tožeča stranka je predlagala k zaslišanju 28 prič (priloga A12 in priloga A16; v seznamu je tudi tožnik naveden kot priča), ki naj bi vedele povedati o tem, kako so komercialisti tožene stranke promovirali kredite v švicarskih frankih z valutno klavzulo, kakšna je bila kreditna politika tožene stranke in je v zvezi s tem želela dokazati, da je tožena stranka kredite v švicarskih frankih z valutno klavzulo favorizirala. Sodišče je prepričano, da je v tem primeru treba obravnavati zgolj in samo konkretno pogodbeno razmerje med pravnima strankama, pri katerem predlagane priče niso sodelovale, niso imele prav nobenega vedenja o konkretnih razgovorih, posvetih in sami vsebini pogodbe med pravnima strankama, zato ne bi vedele povedati nobenih dejanskih odločilnih okoliščin za presojo v tem sporu. Predlagane priče tožene stranke so njeni uslužbenci, ki bi vedeli povedati o načinu poslovanja tožene stranke glede priprave kreditnih ponudb, glede izpostavljenosti tožene stranke valutnim tveganjem in poslovne politike tožene stranke glede dajanja kreditov. Sodišče tudi glede teh prič ocenjuje, da je njihovo pričanje nepotrebno, saj niso sodelovale pri pogajanjih in sklenitvi obravnavanega konkretnega pravnega posla in zato njihovo zaslihanje ni bilo potrebno. Sodišče zavrača zahtevo tožeče stranke, da naj bi toženi stranki naložilo, da predloži vse kreditne pogodbe iz leta 2008, ki so bili sklenjeni z valutno klavzulo v CHF. Argument za zavrnitev te zahteve je enak. V tem primeru je treba presojati konkretno pravno poslovno razmerje med pravnima strankama, na katerega ostale kreditne pogodbe niso imele prav nobenega vpliva, vsaj tožeča stranka tega ni niti s stopnjo verjetnosti izkazala. Poizvedbe pri Banki Slovenije po prepričanju sodišča niso potrebne, ker so v spis predloženi listinski dokazi o tem, kakšna opozorila je Banka Slovenije pošiljala poslovnim bankam in ker so opozorila dostopna javno na spletni strani Banke Slovenije. Poleg tega je tožena stranka zatrnila, da s strani Banke Slovenije ni prejela nobenega opozorila glede svojih ponudb za trženje kreditnih pogodb z valutno klavzulo v CHF, te trditve pa tožeča stranka niti s stopnjo verjetnosti ni uspela izpodbiti. Izjavo tožnika z dne [REDACTED] 2008 v izvorniku pa je tožena stranka po zahtevi tožeče stranke predložila (priloga B10 v fotokopiji in v izvorniku). Sodišče pojasnjuje še, da je izrecno

opozorilo obe pravdni stranki, da kot priče nista predlagali svetovalca banke, ki je s tožnikom sodeloval. Tožeča stranka je izrecno odklonila postaviti tak dokazni predlog z obrazložitvijo, da je svetovalec zaposlen v drugi banki in da se zastavlja vprašanje verodostojnosti njegove izpovedi (l. št. 116 spisa).

18. Med pravnima strankama so skladne trditve, da je bil dne [REDACTED] 2008 sklenjen notarski zapis SV [REDACTED] ki je vseboval kreditno pogodbo med pravnima strankama in Sporazum o zavarovanju denarne terjatve (priloga A2). Kreditno pogodbo št. [REDACTED] so sklenili tožena stranka kot banka, tožnik kot kreditojemalec, in [REDACTED] kot porok in plačnik. Banka je kreditojemalcu s to pogodbo dala namenski stanovanjski kredit v EUR-ski protivrednosti po referenčnem tečaju Evropske centralne banke v znesku [REDACTED] CHF, kar je znašalo na dan [REDACTED] 2008 v EUR-ih [REDACTED] EUR, kredit se bo evidenčno vodil v CHF. Kreditojemalec se je kredit zavezal vračati v 180 mesečnih anuitetah, prva anuiteta je zapadla v plačilo 30.6.2008, zadnja pa 31.5.2023. Obrestna mera za kredit je znašala 6 mesečni CHF libor plus 1,75 % letno in je bila spremenljiva ter vezana na 6 mesečni CHF, banka je uporabljala linearni način obrestovanja. Efektivna obrestna mera je znašala [REDACTED] EUR in je bil izračun podrobno dogovorjen v [REDACTED] členu kreditne pogodbe. Pogodbeni stranki sta dogovorili način zavarovanja kredita in se dogovorili tudi, da ima kreditojemalec pravico banki predlagati konverzijo kredita iz CHF v EUR po referenčnem tečaju Evropske centralne banke pod izrecno dogovorjenimi pogoji. Za presojo v tem sporu je posebej pomemben [REDACTED] člen kreditne pogodbe, v katerem je dogovorjeno, da se kot osnova za porabo kredita, vračilo kredita, obračun in plačevanje pogodbenih ali zamudnih obresti kot osnova upošteva EUR-ska protivrednost CHF po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (ECB), veljavnem na dan plačila obveznosti. Sklenjena kreditna pogodba nedvomno predstavlja materialnopravno podlago za presojo v tem sporu.
19. Kot materialno podlago spora mora sodišče upoštevati tudi v času sklenitve pogodbe veljavni Zakon o potrošniških kreditih (Ur. RS, št. 70/2000, 41/2004 in 111/2007, ZPotK), ki je prenehal veljati na dan 6.8.2010 in ga je nadomestil ZPotK-1 (Ur. l. RS, št. 59/2010 do 81/2015). Kot pravno podlago je nedvomno treba upoštevati tudi določila Obligacijskega zakonika (Ur. l. RS, št. 97/2007, OZ), in to predvsem temeljna načela prostega urejanja obligacijskih razmerij (3. čl. OZ), enakopravnosti udeležencev (4. člen OZ) in načelo vestnosti in poštenja (5. člen OZ), prav tako pa določila glede tega, kdaj je dopustna podlaga pogodbene obveznosti (39. člen OZ), kdaj je pogodba zaradi nedopustne podlage nična (86. člen OZ) in kakšne so posledice ničnosti. V zvezi s tem pomembna tudi določila Direktive Sveta 93/13/EGS (priloga B8), posebej določilo 3. člena, ki opredeljuje, kateri pogodbeni pogoji so nedovoljeni. Ostali zakonski predpisi, ki jih je sodišče upoštevalo, so navedeni v nadaljevanju.

20. Temeljna trditev tožeče stranke je, da tožena stranka ni izpolnila informativne obveznosti do tožnika kot potrošnika in mu ni razkrila vseh okoliščin, ki so vplivale na razumevanje rizika tožnika ob sklenitvi obravnavanega pravnega posla. Banka naj bi tudi izkoristila okoliščine, ki jih tožnik ni bil sposoben sam razumeti za tveganje, ki ga je s pogodbo prevzel, prav tako naj bi izkoristila tožnikovo nezadostno izkušnost in njegove potrebe, da je kredit pridobil za reševanje stanovanjskega vprašanja, kar vse naj bi bilo povezano tudi z odsotnostjo kavze pogodbenega razmerja. Ta kavza pogodbe v obravnavanem primeru naj bi bila nedopustna, saj iz nje ne izhaja zadostna stopnja verjetnosti, da bi tožena stranka v razmerju do tožnika prevzela realna tveganja iz sklenjene pogodbe in da bi tožnik lahko pričakoval ekvivalentno izpolnitev od tožene stranke, kot se jo je sam zavezal trpeti. Realni razlog teh trditev pa je v tem, da tožnik že 7 let redno odplačuje kredit, pa se je kljub temu glavnica kredita v EUR efektivno minimalno zmanjšala. Tožena stranka je kredit izplačala po ugodnem tečaju EUR za CHF in je vse tveganje prevalila na tožnika, tožnik tega ni vedel in s tem ni bil seznanjen. Sklenjeni pravni posel zato nasprotuje temeljnemu načelom Obligacijskega prava, je ničn na podlagi nedopustne kavze in nasprotovanja pravnim predpisom.
21. Sodišče najprej povzema, da je v skladu s 86. členom OZ nična tista pogodba, ki nasprotuje ustavi, prisilnim predpisom ali moralnim načelom, v skladu s četrtem odstavkom 39. člena OZ pa je pogodba nična, če nima podlage ali če je ta nedopustna. V 21. členu ZPotK je določeno, da je nično vsako pogodbeno določilo, ki je v nasprotju s tem zakonom in v škodo potrošnika. Glede na podano trditveno podlago mora tožeča stranka torej najprej dokazati, da tožnik ni bil ustrezno seznanjen s pomenom valutne klavzule in njenim vplivom na obseg svojih obveznosti, ki jih je prevzel s kreditno pogodbo.
22. Posojilno pogodbo opredeljuje OZ v 569. členu in naslednjih, vendar je za presojo obravnavane kreditne pogodbe treba uporabiti 6. in 7. člen ZPotK, ki opredeljujeta obveznosti pred sklenitvijo kreditne pogodbe in njeno vsebino. ZPotK namreč ureja kreditne pogodbe, pri katerih kot jemalec kredita nastopa potrošnik, ki jemlje kredit pod pogoji in za namen, ki ga zakon opredeljuje (1. člen ZPotK). V skladu z 2. členom ZPotK je kreditna pogodba tista, s katero dajalec kredita daje ali obljubi dati potrošniku kredit v obliki odloženega plačila, posojila, zlasti gotovinskega posojila ali prekoračitve na tekočem računu in drugega podobnega finančnega dogovora, ki ima z ekonomskega vidika enak pomen kot kredit. Potrošnik je fizična oseba, ki v poslih po tem zakonu deluje za namene izven svoje poklicne in pridobitne dejavnosti. Glede na citirano zakonsko določilo ne more biti dvoma, da je tudi kreditna pogodba v tem sporu takšne vrste pogodba, ki jo je treba presojati po določilih ZPotK. Pred sklenitvijo kreditne pogodbe mora biti potrošnik seznanjen z vsemi njenimi pogoji, kar je določeno v 6. členu ZPotK. Isto določilo predpisuje tudi, da mora biti kreditna pogodba sklenjena v pisni obliki in mora

potrošnik prejeti vsaj en izvod celotne kreditne pogodbe. Potrošniku ni dovoljeno zaračunati plačil, obresti, dajatev ali drugih podobnih stroškov, ki niso navedeni v besedilu kreditne pogodbe. V 7. členu ZPotK je določena vsebina kreditne pogodbe, ki mora biti pisna in mora v enostavnem in razumljivem besedilu določati: (1) čisto vrednost kredita ali kreditni limit, če ta obstaja; (2) efektivno obrestno mero in pogoje, pod katerimi je dopustno spremeniti efektivno obrestno mero; (3) način obrestovanja, pogostost kapitalizacije, način prilagajanja obrestne mere in uporabljen indeksacijski mehanizem; (4) stroške, ki niso zajeti v izračunu efektivne obrestne mere; (5) pogoje plačila, ki so naloženi potrošniku, zlasti predvidene zneske posameznih plačil, število plačil, natančen datum zapadlosti plačil in če je mogoče skupen znesek plačil; (6) zavarovanja, ki jih mora zagotoviti potrošnik; (7) pravico, da potrošnik odplača kredit pred zapadlostjo in pravico, da lahko v takem primeru zahteva zmanjšanje zneskov plačil; (8) pravico, da lahko potrošnik odstopi od pogodbe in obveznosti potrošnika, če to pravico izkoristi; in (9) pri kreditnih pogodbah, kjer je obračun vezan na uporabo tuje valute, navedbo tuje valute in vrsto tečaja, po katerem se izračunava vrednost v domači valuti in opozorilo, da se ob vsaki spremembi tečaja lahko spremenijo tudi predvideni zneski posameznih plačil. V 2. odstavku istega člena je določeno še, da mora imeti pisna kreditna pogodba vse tiste elemente, od katerih je odvisen izračun efektivne obrestne mere, skupnih stroškov kredita ali druge obvezne sestavine pogodbe, če ob sklenitvi pogodbe ni mogoč natančen izračun. Pomembno je določilo tudi 7.a člena ZPotK, ki določa, da mora biti potrošniška hipotekarna kreditna pogodba sklenjena v obliki notarskega zapisa, pri takšni sklenitvi mora biti navzoč lastnik nepremičnine, ki ga mora notar posebej poučiti o vseh pravnih posledicah kreditne pogodbe in njenega zavarovanja, še posebej pa o tem, kakšna je čista vrednost kredita, efektivna obrestna mera in pravne posledice neplačila.

23. Primerjava citiranih zakonskih določil in citirane kreditne pogodbe sodišče prepričuje, da zapisana pogodba ustreza določilom zakona. V tej pogodbi je po prepričanju sodišča povsem jasno določeno, kakšen znesek denarja in v kateri valuti ter po kakšnem načinu preračuna daje banka kredit tožniku: znesek [REDACTED] EUR znaša na dan [REDACTED] 2008 v EUR-ih [REDACTED] preračunano po referenčnem tečaju ECB; kredit pa se evidenčno vodi v CHF; vse to je določeno že v [REDACTED] členu kreditne pogodbe. Zlasti pomemben je [REDACTED] člen kreditne pogodbe, ki je bil že citiran in ki vsebuje valutno klavzulo. Nobenega dvoma ni, da kreditna pogodba vsebuje točno dogovorjeno število obrokov, datume zapadlosti obrokov, način preračuna vsakega posameznega obroka (referenčni tečaj ECB na dan plačila) in višino obrestne mere kakor tudi način njenega izračuna. Tudi ostali zahtevani elementi so v kreditni pogodbi napisani.
24. Valutna klavzula je bila v naš pravni red uvedena z Zakonom o deviznem poslovanju (Ur. l. RS/I, št. 1/1991, ZDP) v 5. členu, ki je določal: dovoljena je uporaba deviz in drugih mednarodnih meril vrednosti kot vrednostne osnove v

pogodbah med domačimi osebami. To pomeni, da je zakonodajalec že v letu 1991 uzakonil v realnem svetu (pomeni: vsakodnevnem življenju posameznikov) uporabljeno metodo ohranjanja enakovrednosti dajatev tako, da je dovolil uporabo preračunavanja enakovrednosti medsebojnih dajatev z izražanjem njihove vrednost v tuji valuti ali v drugem mednarodno uveljavljenem merilu enakovrednosti dajatev. V 372. členu OZ je valutna klavzula navedena kot način valorizacije denarnih obveznosti, torej kot zakonsko predvideni način ohranjanja enakovrednosti dajatev; z omejitvijo, da takšen dogovor ne sme biti v nasprotju z zakonom. Zakon o deviznem poslovanju je sicer prenehal veljati v takšni obliki s spremembo ZDP-1 (Ur. l. RS, št. 23/1999), vendar določbe ZPotK ne prepovedujejo ali omejujejo dajanja kreditov v tuji valuti. Sodišče ugotavlja, da zapis kreditne pogodbe v tem pravnem sporu povsem jasno in natančno opredeljuje, v kakšni EUR-ski protivrednosti CHF je tožniku kredit odobren in kako se preračunava tako posojena glavnica, kakor tudi vsakomesečne anuitete vračila kredita in tudi končni poračun. Posebej je treba opozoriti, da je za način preračunavanja določena EUR-ska protivrednost CHF po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (ECB) in ne tečaju tožene stranke, kot to tožeča stranka v tožbi navaja. Tak zapis hkrati pomeni, da tožena stranka sama ni imela nikakršnega vpliva na način preračunavanja, ker ni določala tečaja, po katerem so bodo medsebojne obveznosti med pravnima strankama po kreditni pogodbi obračunale. Tečaj je določala ECB in je višina referenčnega tečaja z lahkoto dostopna preko spletnih strani, ki so celo napisane na izjavi kreditojemalca (priloga B2 in B10 v izvorniku). Valutna klavzula je bila torej dovoljena, pravni stranki sta se zanj izrecno dogovorili in jo tudi medsebojno izpolnjevali ves čas trajanja kreditne pogodbe. Tožena stranka je izplačala znesek kredita v EUR-ski protivrednosti, tožnik je mesečne anuitete plačeval v EUR-ih, ki so predstavljali preračunano vsoto protivrednosti CHF vsak mesec posebej. Po naravi stvari valutna klavzula pomeni, da se ob spremembi vrednostnega razmerja med EUR in CHF spremeni tudi višina medsebojne obveznosti. Obveznost tožene stranke iz plačila posojenega denarja je bila enkratna, obveznost tožnika pa je določena v 180 mesečnih obveznostih. Zaradi spremembe tečaja tekom trajanja vračanja kredita se je tožnikova vsakomesečna obveznost spreminjala. Takšno dogajanje je lastno valutni klavzuli in predstavlja pravzaprav njeno osnovno funkcijo: enakovrednost medsebojnih dajatev, ki pa je vezana na preračun obveznosti s tujo valuto, na določanje njene vrednosti pa nobena stranka ni imela vpliva.

25. Predstavljene normativne določbe, skupaj z določbo 1065. člena Zakona o obligacijskih razmerjih (Ur. l. SFRJ, št. 29/1978 do 57/1989, ZOR), ki v skladu z drugim odstavkom 1061. člena OZ še vedno velja, pojasnjujejo, kakšna je kavza kreditne pogodbe: s kreditno pogodbo se banka zavezuje dati uporabniku kredita na voljo določen znesek denarnih sredstev, uporabnik pa se zavezuje plačevati banki dogovorjene obresti in dobljeni znesek denarja vrniti v času in na način, ki

sta določena v pogodbi. Povedano drugače: kreditojemalec takoj dobi na razpolago določeno vsoto denarja, ki se ga zaveže vrniti v daljšem časovnem obdobju, skupaj z dogovorjenimi obrestmi. Namen (kavza) take pogodbe je, da ima kreditojemalec denar v večji količini na razpolago v enkratnem znesku (ker sam trenutno s tako vsoto denarja ne razpolaga, ga pa potrebuje), kreditodajalec (banka) pa bo enako vsoto denarja prejela nazaj v daljšem časovnem obdobju, vsota bo povečana (najmanj) za dogovorjene obresti. Po naravi stvari je torej povsem jasno, da kreditojemalec plača več denarja kreditodajalcu, kot ga je prejel. Že zaradi tega ni mogoče pritrditi tezi tožeče stranke, da gre za enakovrednost medsebojnih dajatev. Odločilno je, da je tak dogovor izrecno dopusten. Vsoto denarja, ki je posojen, je dopustno izraziti v različnih valutah, kar dopušča valutna klavzula, katere namen je ohranitev vrednosti izročnega denarja (372. člen OZ).

26. Pogodbeni stranki sta se dogovorili točno to, kar zakon izrecno predvideva, dopušča; svoj dogovor pa sta dopolnili še z valutno klavzulo. Ta sama po sebi pomeni tveganje, vendar na obeh straneh, ker nobena izmed pogodbenic v trenutku sklepanja pogodbe ni mogla predvideti gibanja razmerja CHF/EUR za obdobje 15 let izpolnjevanja pogodbe. O tveganju na strani bank govori dokaz tožeče stranke „Poročilo o finančni stabilnosti, junij 2005“ (A13), ko je Banka Slovenije poudarila in ocenila, da je bila izpostavljenost bank tečajnemu tveganju povezana tudi preko „...postavke v valutni klavzuli, vezane na švicarski frank..“. To ugotovitev je nujno treba razumeti v povezavi z določila Zakona o bančništvu (Ur. l. RS, št. 104/2004), v vsebini, kot je veljal v času sklepanja kreditne pogodbe in ki je nalagal bankam, da naložbe, zaradi katerih je izpostavljeno tveganje zaradi morebitnih izgub zaradi spremembe obrestnih mer tečajev tujih valut, sprememb cen vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov oziroma drugih tržnih tveganj, ustrezno uskladiti z obveznostmi banke, katerih višina je odvisna od enakih sprememb (primerjaj 85. člen ZBan UPB2). Ta določba za banko pomeni, da mora takrat, ko ima naložbo v tuji valuti, zagotoviti ustrezno financiranje oziroma ustrezna sredstva v enaki tuji valuti. Banka namreč kredit vodi v tuji valuti od trenutka njegovega črpanja s strani komitentata do trenutka njegove povrnitve v celoti v svoji bilanci v tuji valuti. To pa hkrati pomeni, da je banka s citiranimi določili in z opozorili Banke Slovenije zavezana zagotoviti ustrezno kapitalsko skladnost. Ker je banka dolžna v svoji evidenci voditi kreditno obveznost v tuji valuti, torej v CHF, hkrati pomeni, da je tudi banka izpostavljena tveganju, ki ga prinaša sprememba tečaja, ker sicer ni kapitalsko ustrezna in tvega, da jo doletijo ukrepi Banke Slovenije. To je pomemben razlog in argument, da je tudi tožena stranka prevzela kapitalska tveganja s sklenjeno kreditno pogodbo in da drugačni očitki tožeče stranke niso utemeljeni.
27. Obe pravdni stranki se sklicujeta tudi na Direktivo Sveta 93/13/EGS in obširno sodno prakso sodišč posameznih evropskih držav. Sodišče najprej poudarja, da evropska Direktiva določa, kaj je nedovoljeni pogodbeni pogoj: če je v nasprotju z

zahtevo dobre vere v škodo potrošnika povzroči znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank. Pogodbeni pogoji šteje za pogoj, o katerem se stranki nista dogovorili posamično, če je bil sestavljen vnaprej in potrošnik zato ni mogel vplivati na vsebino določbe, zlasti v okviru naprej oblikovane tipske pogodbe (3. člen Direktive). V prilozi so navedeni primeri takih pogojev, med katerimi sodišče po še tako skrbnem pregledu ni našlo takega, ki bi ustrezal navedbam tožeče stranke. To določilo je primerljivo s določili 22. in 24. člena Zakona o varstvu potrošnikov (Ur. l. RS, št. 20/1998 do 46/2006, ZVPot), ki je veljal v času sklepanja obravnavane pogodbe: za pogodbene pogoje po tem zakonu se štejejo vse sestavine pogodbe, ki jih določi podjetje, zlasti tiste, ki so določene v obliki formularne pogodbe ali splošnih pogojev poslovanja, na katere se pogodbe sklicuje. Ti zavezujejo potrošnika le, če je bil pred sklenitvijo pogodbe seznanjen z njihovim celotnim besedilom. Pogodbeni pogoji morajo biti jasni in razumljivi, nejasna določila pa je treba razlagati v korist potrošnika. Po presoji sodišča ni nobenega dvoma, da je zapis o tem, kaj predstavlja valutna klavzula, jasen in razumljiv povprečnemu potrošniku, čeprav je na natisnjen na poslovnem papirju banke, kar je treba razumeti tudi kot vnaprej pripravljeno besedilo tožene stranke. Treba pa je opozoriti še na dejstvo, da je bila kreditna pogodba sklenjena v obliki notarskega zapisa in je v skladu že z prej citirano nalogo tudi sam notar dolžan opozoriti in pojasniti potrošniku oziroma v tem primeru tožniku pomen valutne klavzule. Da to ne bi bilo storjeno, pa tožeča stranka niti ne trdi.

28. Tožeča stranka trdi, da je tožena stranka ni seznanila s tem, kako veliko tveganje prevzema s sklenitvijo kreditne pogodbe z valutno klavzulo in je s tem opustila svojo pojasnilno dolžnost. Bistvo te trditve je v tem, da tožena stranka tožnika naj ne bi opozorila na to, da lahko pride do tako velikih tečajnih razlik in s tem povečanja vrednosti anuitete, ki jo bo tožnik moral plačevati. Sodišče po oceni izvedenih dokazov ugotavlja, da je bil tožnik vsekakor seznanjen s tem, kaj valutna klavzula pomeni. Zagotovo se je zavedal tudi, da valutna klavzula pomeni, da njegova vsakomesečna anuiteta ne bo fiksni znesek, ampak da je spremenljivka, vezana na razmerje med valutama CHF in EUR. Dejstvo je, da je tožnik ob pogovorih za sklenitev kreditne pogodbe od svetovalca prejel tudi podatke v grafični obliki o tem, kako se je v zadnjem časovnem obdobju gibalo razmerje valute CHF proti EUR. Sodišče šteje kot dejstvo tudi, da je bil tožnik ob sklepanju kreditne pogodbe strokovno nadpovprečno izobražena oseba, saj je že pridobil izobrazbo [REDACTED] kar je potrdil v zaslišanju sam. Iz tožnikovega zaslišanja nedvomno izhaja, da je [REDACTED] o pomenu spreminjanja vrednosti valut, da mu je še kako dobro znano, da tečaji niso fiksni, ampak, da nihajo. Ni nepomembno, da je imel tožnik že pred obravnavanim kreditom prav tako sklenjen gotovinski kredit z valutno klavzulo v CHF, torej je zagotovo vedel, kako bo banka obračunavala višino vsakomesečne anuitete. Sodišče ocenjuje, da ni pomembno, če tožnik strokovno ni izobražen glede

vprašanja, kateri dejavniki vse vplivajo na gibanje tečaja. Varstvo potrošnikov terja razumevanje povprečno skrbnega potrošnika, temu standardu tožnik nedvomno ustreza in ga celo presega. Pravno odločilno je, ali je imel tožnik na voljo podatke s strani banke, da plačevanje mesečnih anuitet ne bo fiksno in kateri dejavniki vplivajo na višino in način izračuna mesečne anuitete. Sodišče ugotavlja, da je tožnik te elemente imel na razpolago in mu jih banka ni zamolčala.

29. Glede tožnikovih očitkov o tem, da je banka izpostavljala najnižjo ugodno obrestno mero in da mu je zamolčala dolgoročno izpostavljenost zaradi tveganja, ki ga predstavlja dolgoročno odplačevanje kredita z valutno klavzulo, sodišče ugotavlja, da je iz kreditne pogodbe povsem jasno in nedvoumno razvidno, da tožnik jemlje dolgoročni stanovanjski kredit, ki se ga je zavezal plačevati 180 mesecev, torej 15 let. Po naravi stvari to pomeni, da mora tudi potrošnik ob prevzemanju tako dolgoročne obveznosti sam razmisliti, kakšno tveganje v 15 letih odplačevanja kredita z valutno klavzulo nase prevzema. Istočasno je prav tako po naravi stvari jasno, da za 15 let vnaprej niti potrošnik, torej tožnik, niti banka, čeprav strokovna organizacija, ne moreta predvideti, kakšno bo gibanje tečaja v tako dolgem časovnem obdobju. Pomembno pa je, ali sta se obe pogodbeni stranki izpostavili tveganju. Sodišče ugotavlja, da je bilo tveganje obojestransko. Obe stranki sta namreč s sprejemom valutne klavzule v pogodbi pristali na to, da se lahko valutno razmerje med CHF in EUR v 15 letih tako spreminja, da bo bodisi tožnik plačal bistveno več (kar tožnik trdi in kar kaže trenutno valutno razmerje) ali pa bo na drugi strani banka prejela nominalno vračilo denarja v EUR-ski protivrednosti bistveno manj, kot ga je tožniku posodila, če bi se valutno razmerje med CHF in EUR spremenilo v korist močnejšega in torej več vrednega EUR-a. Do takšnega povečanja vrednosti EUR-a je prišlo v obdobju izvrševanja pogodbe, res da le v nekaj mesecih, vendar to dokazujejo predloženi pregledi vplačil (priloga B6, B24). Primerjava dejanskih vplačil tožnika z amortizacijskim načrtom (priloga B21) povsem jasno dokazujejo, da je bila projekcija tožene stranke konstantno višanje anuitete v EUR-ski protivrednosti ob istočasno istem znesku v CHF za celotno časovno obdobje. Ta ugotovljena razlika po eni strani prikazuje bistvo valutne klavzule, po drugi strani pa brez dvoma zanika trditve tožeče stranke, da s sklenjeno kreditno pogodbo nista obe stranki prevzeli nase enakovrednega tveganja. Res sicer preračun celotnih vplačil trenutno kaže, da je tožnik plačal bistveno višjo EUR-sko protivrednost prejetega denarja, kot ga je tožena stranka njemu izplačal v enkratnem znesku. Vendar pa izvrševanje kreditne pogodbe še ni zaključeno in tudi v nadaljnjih 7 letih ni mogoče predvideti, kako se bo valutno razmerje CHF proti EUR gibalo. Trenutno stanje menjalnega tečaja ECB za tožnika res ni ugodno, vendar po prepričanju sodišča to ne pomeni, da je nase prevzel bistveno večja tveganja, kot

pa se jim je izpostavila tožena stranka. To presojo narekujejo že podane ugotovitve glede tega, kako je banka dolžna prikazovati svojo kapitalsko ustreznost oziroma izpostavljenost tveganju in da mora tudi sama kreditne „prejemke“ voditi v isti valuti, kot jih je sama odobrila, torej z valutno klavzulo.

30. Prav tako sodišče zavrača trditev tožeče stranke o neizpolnjeni pojasnilni dolžnosti tožene stranke do tožnika glede tega, v kakšno tveganje se s sklenjeno pogodbo spušča. Sodišče sprejema kot dejstvo, da je bil tožnik ob pogovorih pred sklenitvijo same kreditne pogodbe seznanjen s tveganji, katere prinaša tako valutna klavzula kakor tudi spremenljiva referenčna obrestna mera. Sodišče namreč sprejema kot dejstvo, da je prav tožnik sam podpisal izjavo kreditojemalca dne [redacted] 2008 (priloga B10 v izvorniku), saj tožnik ni predložil nobenega takšnega dokaza, ki bi omogočal drugačno presojo in je celo v lastni izpovedi povedal, da dopušča možnost podpisa te izjave, le da se je ne spomni. Sodišče ugotavlja, da je izjava napisana v jasnem in razumljivem jeziku, da je skladna z določili same kreditne pogodbe. Nepomembno je, da ta izjava vsebuje pod navedbo domače valute slovenski tolar, ker vsebuje tudi opozorilo, da je od 1.1.2007 domača valuta euro (Zakon o uvedbi eura, Ur. l. RS, 114/2006, ZUE) in gre očitno za uporabo starejšega obrazca, ki pa na samo vsebino, razumljivost in izpolnjevanje pojasnilne dolžnosti ne vpliva. Pa četudi takšne (dodatne) izjave ne bi bilo, je že zapis v sami kreditni pogodbi jezikovno povsem jasen in zapisan tako, da ga mora razumeti tudi povprečni potrošnik.
31. Tožnik sam je povedal, da se je pri bančnem svetovalcu pozanimal, kaj bi se lahko zgodilo glede nihanj tečaja in dobil podatek, da predvidevajo zgolj manjša nihanja, ob tem pa mu je svetovallec povedal še, da se tudi pri prejšnji pogodbi „ni zgodilo nič“. Sodišče takšno izraženo tožnikovo zanimanje za predvidevanja ocenjuje kot potrebno skrbnost potrošnika, da se je tudi sam pozanimal, kakšnemu tveganju se izpostavlja, ko sklepa kreditno pogodbo z valutno klavzulo. Iz tožnikovega zaslišanja pa sodišče ugotavlja še, da je bil tožnik notranje pomirjen ob sklepanju kreditne pogodbe, kar je treba razumeti, da je imel v času odločanja za sklenitev kreditne pogodbe dovolj vedenja in informacij, da se je zavestno odločil za sklenitev takšne pogodbe, kakor je bila sklenjena. Z drugimi besedami to pomeni, da je tako od banke kakor tudi iz lastnega znanja vedel vse tiste okoliščine, ki vplivajo na njegovo izpolnitev sklenjene pogodbe. Hkrati to pomeni, da je tudi od banke dobil zadosti informacij, da je lahko sklenil natančno takšno pogodbo, s takšno vsebino, kakor jo je. To nadalje pomeni še, da je banka izpolnila svojo informacijsko obveznost, da je imela sklenjena kreditna pogodba dopustno kavzo in da jo je toženec sklenil s polnim zavedanjem prevzetih obveznosti. Drugačni argumenti tožeče stranke se po izvedenih dokazih in njihovi oceni izkažejo kot netočni, nepravilni in jih mora zato sodišče zavrnilo. Sodišče še opozarja na izpoved priče [redacted] da so imeli svetovalci vsak teden kolegije, na katerih

so bili opozorjeni, da morajo strankam pojasniti, kaj pomeni preračun v tujo valuto, kakšna je obrestna mera in kako lahko spremljajo gibanje tečajev. Svetovalci banke niso bili posebej vzpodbujani k ponujanju kreditov z valutno klavzulo CHF/EUR, vedno so morali ponuditi tudi kredit v domači valuti.

32. Posebej glede elementov oderušnosti sodišče opozarja na že podano obrazložitev glede tega, da sta obe pogodbeni stranki prevzeli tveganja s sklenjeno kreditno pogodbo z valutno klavzulo, ki bo šele ob končnem poplačilu pokazala in ponudila vse podatke, koliko je katera stranka drugi stranki plačala. Za oderušnost in posledično ugotovitev ničnosti morajo biti izpolnjeni tako objektivni kot subjektivni pogoji (119. člen OZ). Tožeča stranka sicer trdi, da naj bi tožena stranka izkoristila tožnikovo stisko, ker je kredit potreboval za ureditev premoženjskih razmerij v družini in stanovanjskega problema. Sodišče ugotavlja, da ta navedba ne ustreza pravnemu standardu, kot ga sodna praksa razume za „težko premoženjsko stanje“; tožeča stranka tudi ni ponudila drugih dokazov, kot tožnikovo zaslišanje. Tožnik pa ni povedal drugega v zvezi s tem, kot razloge, zakaj je kredit potreboval. Nič ni povedal o tem, da bi bil njegov premoženjski položaj težak v smislu pravnega standarda. Glede subjektivnih elementov oderušnosti (nezadostna izkušnost, lahkomišelnost, odvisnost) sodišče ponavlja, da je tožnik nadpovprečno izobražen potrošnik, imel je voljo vse elemente za oceno tveganja, ki se mu izpostavlja s sklenjeno kreditno pogodbo z valutno klavzulo. Posebej pomembno pa je, da je imel tožnik možnost odločanja, kakšno kreditno pogodbo bo sklenil. Tožnik sam namreč priznava, da mu je bila ponujena tudi kreditna pogodba v eurih, torej domači valuti. Imel je na voljo možnost izbire, ali bo sklenil pogodbo z valutnim tveganjem ali pogodbo v domači valuti, ki pa je bila „dražja“ zaradi višje obrestne mere. Tožnik sam trdi in izpoveduje, da je bil odločilni dejavnik pri odločitvi za prav takšno pogodbo, kot jo je sklenil, višina obrestne mere in s tem višina obveznosti, poleg trenutno ugodnega tečajnega razmerja med CHF in EUR. Že samo ta trditev in izpoved tožnika pa odgovarja tudi na vprašanje, ali je tožena stranka kakorkoli izkoristila tožnikovo neznanje in stisko. Odgovor sodišča na to je negativen. Tožnik je imel možnost izbire in na razpolago vse potrebne, v tistem trenutku znane elemente obema strankama, sam se je odločal o načinu ureditve premoženjskih razmer v družini in ureditve lastnega stanovanjskega problema in pri tem ni bilo nobenega odločilnega vpliva tožene stranke. Zatrjevani elementi oderušnosti niso podani.
33. Približno sedem let po sklenjeni kreditni pogodbi (od 2008 do 2015) se je bistveno spremenilo valutno razmerje in referenčni tečaj ECB med CHF in EUR. Zaradi tega se je tožnikova obveznost, ki jo seveda plačuje v domači valuti, vendar preračunano v tujo valuto, bistveno povečala. Ravno ta element pa je srž problema in trditev tožeče stranke, zakaj naj bi bila sklenjena kreditna pogodba nična. Sodišče tej trditvi odgovarja in ponavlja, da je v naravi valutne klavzule ravno možnost spremembe višine obveznosti, ki se plačuje v domači valuti. Zato je po

prepričanju sodišča v prvi vrsti treba odgovoriti na vprašanje, ali je kreditojemalec, torej tožnik, moral in mogel pričakovati, da se lahko v času izpolnjevanja kreditne pogodbe kaj spremeni tudi njemu v škodo. Odgovor na to je pritrdilen. Pri tej oceni sodišče izhaja iz tožnikove lastne izpovedi in iz njegovega ravnanja tekom izpolnjevanja pogodbe. Tožnik sam je namreč povedal, da se je že ob razgovorih pred sklenitvijo obravnavane pogodbe pri bančnem svetovalcu pozanimal, do česa lahko tekom izpolnjevanja pogodbe pride. Sodišče to razume kot tožnikovo zavedanje, da se izpostavlja tveganjem spremembe valutnega razmerja med CHF in EUR. V času izpolnjevanja pogodbe je tožnik večkrat prišel na banko in se pozanimal, ali je primerno, da zaprosi za spremembo pogodbe v EUR-sko. Tudi takšno tožnikovo ravnanje sodišče razume kot skrb zaradi tveganja, ki mu je bil izpostavljen zaradi valutne klavzule v obravnavani pogodbi. Ni mogoče prezreti, da je od leta 2008 naprej prišlo do pojava svetovne gospodarske krize, ki se je pojavila tudi v slovenskem gospodarskem prostoru. Tudi iz predloženih tečajnic in seznama tožnikovih plačil je razvidno, da je v kasnejših letih prišlo do večjega nihanja vrednosti med CHF in EUR, kar je tožnik nedvomno zaznal. Nasvet bančnega svetovalca, da se konverzija pogodbe „ne izplača“ in da bodo s tem nastali samo večji stroški, ni in ne more biti pravno upošteven argument, zaradi katerega se tožnik za konverzijo kreditne pogodbe v EUR-sko ni odločil. Dejstvo je, da je tožnik ves čas izvrševanja kreditne pogodbe imel kadarkoli možnost zahtevati konverzijo pogodbe iz kreditne pogodbe z valutno klavzulo v kreditno pogodbo z domačo valuto. Tožnik te opcije ni izkoristil, odločitev pa je bila izključno njegova. Nasvet bančnega svetovalca, da naj se takšno ravnanje ne bi izplačalo, ker bodo s tem nastali dodatni stroški, je res lahko nasvet strokovnjaka, vendar je hkrati nasvet uslužbenca kreditodajalca. Tožnik kot kreditojemalec pa je imel na razpolago možnost spremembe kreditne pogodbe. Tožnik je imel možnost izdelati preračun, koliko bi znašali stroški konverzije in na drugi strani, koliko se povečujejo mesečne anuitete zaradi valutne klavzule in na način bi se lahko sam prepričal o tem, ali se konverzija „splaca“ ali ne. Očitno pa se je sam odločil za to, da možnosti konverzije ne bo izkoristil, s tem pa se je po lastni odločitvi še naprej izpostavljal valutnemu tveganju. To pa se je v letu 2015 izkazalo kot visoko tveganje, saj je prišlo do občutne spremembe tečaja razmerja med CHF in EUR. Vendar ob vseh ostalih pojasnjenih in ugotovljenih okoliščinah takšna sprememba tečaja ne predstavlja razlogov za ugotovitev ničnosti kreditne pogodbe.

34. Pojasnilna obveznost je izraz spoštovanja načela vestnosti in poštenja kot temeljnega načela v pogodbenih razmerjih. Gre za splošno obveznost pri vseh vrstah pogodb. Njena bistvena sestavina je dolžnost sopogodbenika opozoriti na zmoto o okoliščinah, ki so pomembna za uresničitev njegovega izpolnitvenega interesa, zato je obseg pojasnilne dolžnosti odvisen od vrste pogodbe in tipičnih izpolnitvenih ravnanj (primerjaj sodbo VSRS II Ips 40/2014). Glede obveznosti

izpolnitvene dolžnosti je v konkretnem primeru treba uporabiti že citirana določila ZPotK, predvsem o obveznostih banke do potrošnika, kako mora biti seznanjen z vsemi pogoji kreditne pogodbe (6. člen). Sodišče ugotavlja po izvedenem dokaznem postopku in oceni vseh dokazov, da je tožena stranka to svojo obveznost v konkretnem primeru izpolnila in se pri tem sklicuje na že podano obrazložitev. Še enkrat je treba poudariti, da sama kreditna pogodba vsebuje vse tiste elemente, ki jih ZPotK izrecno zahteva in predpisuje. Izjava kreditojemalca, da je seznanjen s pomenom valutnega tveganja in z določanjem efektivne obrestne mere, ni obvezni sestavni del kreditne pogodbe. Ta izjava kaže na ravnanje tožene stranke kot (morda) močnejšega sopogodbenika glede na njeno strokovnost (na katero se tožnik v izpovedi sklicuje), da se je zavedala svoje dolžnosti in da jo je tudi izpolnila. Tožena stranka je vendarle banka, ki se v okviru svoje osnovne dejavnosti ukvarja tudi z dajanjem kreditov, iz česar ustvarja svoj dohodek. Zato je po naravi stvari po eni strani močnejša stranka v pogodbenem razmerju, saj se šteje za strokovnjaka na finančnem področju, po drugi strani pa je njen osnovni interes v tem, da posojena sredstva dobi vrnjena brez nepotrebnih dodatnih stroškov in tveganj. To pa je treba razumeti tudi v smislu, da banka preveri kreditno sposobnost in sposobnost vračanja kredita, torej plačevanja dogovorjenih mesečnih anuitet s strani kreditojemalca tako, da ne bo ogrozila niti svojih dohodkov in prejemanja posojenega denarja, kakor na drugi strani tudi nesposobnosti kreditojemalca, da bo kredit lahko vračal, ne da bi bil eksistenčno ogrožen (dokazov o eksistenčni ogroženosti tožnika tožeča stranka sploh ni ponudila). Sodišče ocenjuje, da je tudi v konkretnem primeru banka zadostila tem standardom, ko je preverila kreditno sposobnost kreditojemalca in ko mu je tudi predstavila, kakšna bo njegova obremenitev z vračanjem kredita. To logično izhaja iz podatkov, ki jih je banka želela od tožnika in ki so razvidni iz predloga za odobritev kredita (priloga B9) in iz tožnikove izpovedi, koliko pogovora je bilo namenjeno ravno temu, da je pridobival informacije, za kateri kredit naj se odloči. Iz tožnikove izpovedi sodišče ugotavlja, da se je tožnik zanimal tako za kredit z valutno klavzulo kakor tudi za EUR-ski kredit, kar po oceni sodišča nedvomno kaže na to, da se je zavedal tveganja z valutno klavzulo. Hkrati to potrjuje tudi oceno sodišča, da je tožnik nadpovprečen potrošnik glede zavedanja o tveganjih s sklepanje kreditne pogodbe z valutno klavzulo. To pa hkrati govori v prid temu, da se je tožnik zavestno odločil za prav tak kredit z valutno klavzulo in to tako na podlagi lastnega znanja kakor tudi na podlagi informacij banke.

35. Očitek tožeče stranke o zavajajočem ponujanju kreditov in v zvezi z nadaljnjo trditvijo, da gre za „toksični kredit“ po presoji sodišča ni utemeljen. Res je bilo v pogovorih pred sklenitvijo kredita precej govora o tem, zakaj je kredit z valutno klavzulo bolj ugoden in tožnik je dobil odgovor, da je to zaradi tečaja vrednosti med CHF in EUR in zaradi ugodnejše obrestne mere. Hkrati mu je bilo ponujeno in pojasnjeno, kakšni so pogoji kredita v EUR-ih. Logično je, da se je tožnik

odločil za kredit z valutno klavzulo, ker je bila obrestna mera bistveno nižja, kar je takrat pomenilo, da bo vrnil toženi stranki manj denarja kot bi ga, če bi najel kredit v EUR-ih. Vendar je treba ponovno opozoriti na to, da ponujene projekcije v času pred sklenitvijo kreditne pogodbe po naravi stvari ne morejo zagotoviti niti s stopnjo možnosti, kako se bo referenčni menjalni tečaj ECB in tudi referenčna obrestna mera v obdobju 15 let spreminjala. Takega strokovnega znanja in vedenja, ki bi lahko ob najetju kredita s stopnjo na primer verjetnosti odgovorilo na to vprašanje, ni mogoče pričakovati od banke niti ob oceni, da gre za strokovno inštitucijo na finančnem področju. Na gibanje tečajev namreč vpliva preveč dejavnikov, ki so izven vpliva tako banke in celo izven vpliva države, da bi bilo mogoče predvideti, če drži ocena o minimalnem gibanju tečaja CHF proti EUR v okviru nekaj odstotkov. V tistem časovnem obdobju, ko se je sklepala kreditna pogodba, pa je tožena stranka korektno, v skladu s trenutnim stanjem in stanjem za nekaj let nazaj, prikazala gibanje tako vrednosti razmerja CHF proti EUR, kakor tudi gibanje obrestnih mer, ki so pogodbeno določene. V tem ravnanju zagotovo ni nobenega zavajajočega ravnanja tožene stranke. Ko je v danem trenutku ponujala kredit z valutno klavzulo v protivrednosti CHF, je bil ta kredit glede na dejanske razmere nedvomno najbolj ugoden za potrošnika. Nikoli v nobenem letaku in tudi v razgovoru s tožnikom pa tožena stranka in njeni uslužbenci niso tožniku zagotavljali, da bo takšno stanje trajalo tudi vnaprej in da ne bo sprememb. Celo nasprotno: tožnik je bil izrecno opozorjen, da lahko pride do nihanj vrednosti tečaja CHF proti EUR v času trajanja pogodbe.

36. Tožeča stranka se sklicuje na opozorila Banke Slovenije o neustreznem kreditiranju v tuji valuti in s tem izpostavljanju tržnemu tveganju in predlaga opozorila, ki jih je Banka Slovenije izdala (priloge A6 do A8 in A13). Sodišče najprej poudarja, da je bilo opozorilo Banke Slovenije namenjeno vsem bankam in hranilnicam, kar je razvidno že iz samega naslova. V teh opozorilih Banka Slovenije opozarja, da je opazila porast kreditiranja prebivalstva v tuji valuti, torej z valutno klavzulo. Zato je izdala opozorilo, da morajo banke pri prodaji tovrstnih kreditov biti še posebej pozorne in skrbne ter seznaniti komitente z vsemi tveganji, ki jih produkti prinašajo. Opisano je celo postopkovno, kako naj banke ravnajo pri seznanitvi potencialnih kreditobjemalcev. Sodišče najprej poudarja in se sklicuje na že podano obrazložitev o tem, da je imel tožnik na voljo vse potrebne informacije in da se je zavestno odločil za sklenitev pogodbe z valutno klavzulo. K temu je treba dodati še, da je tožena stranka tožnika redno obveščala o spremembi mesečne anuitete (priloge B25 do B39) in poudarja, da ta obvestila vsebujejo tako spremembo višine obrestne mere, kakor tudi spremembo višine vsakomesečne anuitete. Obvestila vsebujejo tudi spremenjeno vrednost tečaja in opozorilo, kako je banka na voljo za dodatne informacije. Sodišče tudi tu ugotavlja, da je banka redno izpolnjevala svojo obveznost obveščanja tožnika o višini novonastalih obveznosti in mu ponujala možnost dodatnih informacij.

37. Glede letaka „Stanovanje ali stanovanjska hiša so sanje vsakega Slovenca“ sodišče ugotavlja, da ni utemeljen očitok tožeče stranke, da gre za zavajajoče oglaševanje v rubriki „Posebna ugodnost - večvalutni kredit“. Pod tem naslovom je jasno napisano, da gre za kredit z minimalnim valutnim tveganjem, kar mora biti povprečnemu potrošniku razumljivo v smislu, da neko tveganje obstaja in da nikakor ne gre za tako imenovan varen kredit. Nadaljnje opozorilo, da je menjava oziroma sprememba kreditne pogodbe mogoča vsake tri mesece in ponovno opozorilo, da si komitent s tem zagotovi najnižjo možno stopnjo valutnega tveganja, po prepričanju sodišča vsebuje hkratno opozorilo, da določeno tveganje pri valutnem kreditiranju nedvomno obstaja (jezikovna razlaga, logični nasprotni argument) in da si komitent po lastni presoji tveganje spreminja in ga s tem znižuje tako, da spreminja kreditne pogoje (valuto kredita). Če ob tem ni dodatnega opozorila, da z menjavo valute kreditiranja in spremembe kreditne pogodbe nastanejo dodatni stroški, še ni mogoče govoriti o zavajajočem oglaševanju. Sodišče ocenjuje, da ta letak zagotovo z izborom besed, ki so uporabljene, predstavlja opozorilo, da tveganje pri večvalutnem kreditu obstaja. Ta ocena temelji na zapisu, da banka ponuja najnižje možno tveganje, kar po naravi stvari pomeni, da je tveganje lahko tudi večje. Kot je bilo že ugotovljeno, tožnik ni zaprosil za konverzijo kreditne pogodbe v domačo valuto.
38. Nejasno ostaja, kaj želi tožeča stranka doseči s očitkom, da je šlo za „toksični kredit“ in za zavajanje tožnika kot laične nasprotne stranke. Svojega očitka o toksičnosti kredita tožeča stranka ni bolj jasno obrazložila, sodišče pa lahko le sklepa, da se ta njen očitok nanaša na samo valutno klavzulo. Zato še enkrat poudarja, da je valutna klavzula v pozitivno pravni zakonodaji dovoljena in da po svoji naravi predstavlja tveganje za bistveno spremembo medsebojnih obveznosti, ker sta se pogodbenici tako dogovorili, medsebojne obveznosti pa je treba izpolniti (temeljno načelo, 9. člen OZ).
39. Glede navedb tožeče stranke, da je tožnik laična in nevedna oseba in da je bil zaveden z agresivnim in zavajajočim oglaševanjem tožene stranke se sodišče sklicuje na že podane ugotovitve in obrazložitve, ki temeljijo na izvedenih dokazih. Tožnik je zagotovo dovolj strokovno izobražena oseba, zagotovo dosega in presega standard povprečnega potrošnika in zagotovo je imel na voljo vse potrebne informacije za ozaveščeno privolitev v sklenitev takšne pogodbe, kakor jo je sklenil. Mikavnost odplačevanja kredita pod trenutno ugodnejšimi pogoji zaradi trenutno ugodnega valutnega tečaja, ki se lahko spremeni, zaradi trenutno ugodnih obrestnih mer, ki se lahko spremenijo, je zavestno tveganje, ki je bilo korektno predstavljeno in ki je predstavljajo tveganje za obe pogodbeni stranki. V delu, ko tožeča stranka v svojih navedbah očita, da ni bil tožnik sposoben razumeti razlage in pomena tveganj, pa sodišče odgovarja, da je tožnik popolnoma

poslovno sposobna oseba, da je bil ustrezno strokovno izobražen in opremljen z informacijami, in tovrstni očitki tožeče stranke ne morejo predstavljati resne in pravno odločilne trditvene podlage za presojo v tem sporu. Že samo tožnikovo zaslišanje in njegova izpoved namreč takšne navedbe v vlogah kategorično zanika.

40. Sodišče je ugotovilo, da noben očitek tožeče stranke, ki ga uveljavlja v okviru zahtevka za ugotovitev ničnosti pogodbe, ni dokazan in ni utemeljen. Tožbeni zahtevek za ugotovitev ničnosti kreditne pogodbe je zato treba zavrniti.
41. Glede podrednega zahtevka za razvezo kreditne pogodbe se tožeča stranka sklicuje pravzaprav na spremenjene okoliščine, ki so posledica globalne ekonomske krize, zloma finančnih trgov in hudega padca vrednosti EUR v razmerju do CHF, zlasti v začetku leta 2015. Tožeča stranka meni, da je kreditna pogodba zaradi visokega tveganja lahko spremenljiva samo v normalnih cikličnih gibanjih v gospodarstvu, sicer pa ne. Tožena stranka tem navedbam nasprotuje.
42. Sodišče uvodoma poudarja, da nikjer v pozitivno pravnih predpisih ni določeno, da bi se smela valutna klavzula uporabljati samo v razmerah stabilnega gospodarskega cikla. Za razvezo pogodbe zaradi spremenjenih okoliščin, morata biti izpolnjeni dve negativni predpostavki in sicer, če nastanejo po sklenitvi pogodbe takšne okoliščine, ki otežujejo izpolnitev obveznosti ene stranke ali če se zaradi njih ne da doseči namena pogodbe, v obeh primerih pa v tolikšni meri, da pogodba očitno ne ustreza več pričakovanju pogodbenih strank in bi bilo po splošnem mnenju nepravilno ohraniti jo v veljavi. Razveze pogodbe pa ni mogoče zahtevati, če bi bila morala stranka, ki se sklicuje na spremenjene okoliščine, ob sklenitvi pogodbe te okoliščine upoštevati ali če bi se jim bila lahko izognila oziroma če bi njihove posledice lahko odklonila (112. člen OZ).
43. Sodišče ugotavlja, da predpisani zakonski pogoji za razvezo pogodbe narekujejo zavrnitev tega zahtevka, ker je bil tožnik seznanjen s tem, da se s sklenitvijo takšne pogodbe, kot jo je sklenil, izpostavlja spremembi višine svojih obveznosti povračila kredita, ker je sklenil pogodbo z valutno klavzulo. Sprememba valutnega razmerja CHF/EUR je bila ob sklenitvi pogodbe predvidljiva, res ne po višini, vendar z gotovostjo. Poleg tega bi se tožnik lahko izognil takšnim posledicam dviga višine mesečne anuitete, kot se je zgodila v letu 2015, če bi že pred tem konvertiral sklenjeno pogodbo v EUR-sko. Najbolj odločilno pa je, da bi moral tožnik že ob sklenitvi same pogodbe upoštevati dejstvo, da valutna klavzula pomeni nepredvidljivo spremembo njemu v korist ali njemu v škodo, pa je kljub temu pristal na sklenitev takšne pogodbe. Sodišče še poudarja, da so se začetki ekonomske krize in njene širitve po celotnem razvitem gospodarskem svetu začeli kazati že v letu 2008, torej v času, ko je tožnik sklenil obravnavano pogodbo. Prav

tako je bil euro v letu 2008 že več kot leto in pol domače plačilno sredstvo in bi tožnik s sklenitvijo kreditne pogodbe v EUR-ih znižal svoje tveganje na bistveno manjšo raven, saj bi kredit vračal v isti valuti, v kateri bi sam prejemal dohodke. Tožnik sam se za to ni odločil, čeprav je imel možnost.

44. Ostali razlogi, ki jih tožeča stranka navaja kot podlago za zahtevano razvezo pogodbe, so po vsebini enaki razlogom za ugotovitev ničnosti pogodbe. Sodišče se zato sklicuje na že podano presojo, predvsem glede kavze pogodbe in same valutne klavzule, pa tudi glede ravnanja tožnika.
45. Sodišče ostale navedbe tožeče stranke ocenjuje kot pravno nepomembne za odločitev, zato se do njih posebej ne opredeljuje; enako velja za navedbe tožene stranke. Sodišče se tudi ne opredeljuje do obsežne tuje sodne prakse, ki sta jo predložili obe stranki, ker stališča tujih sodišč v konkretnih pravnih zadevah za slovensko sodišče niso zavezujoča in ker ni mogoče z gotovostjo ugotoviti, ali so dejanski stanovi v zadevah primerljivi. Do teh predloženih listinskih dokazov se sodišče zato ni opredelilo.
46. Sodišče je zavrnilo primarni tožbeni zahtevek za ugotovitev ničnosti, hkrati pa tudi zahtevek za to, koliko je tožnik dolžan še plačati toženi stranki in tudi za izbris hipoteke. Zavrnitev glavnega tožbenega zahtevka namreč narekuje tudi zavrnitev temu prirejenih točk v samem tožbenem zahtevku in zato sodišče dodatnih pojasnil v zvezi s tem ne podaja, ker jih šteje za nepotrebne. Tudi podrejeni tožbeni zahtevek za razvezo pogodbe je sodišče moralo zavrniti, enako velja za temu prirejene točke podrejenega zahtevka.
47. Tožeča stranka je v tem sporu bila v celoti neuspešna, zato je dolžna toženi stranki povrniti njene pravdne stroške. Sodišče je pravdne stroške tožene stranke odmerilo po priglašnem stroškovniku in v skladu z odvetniško tarifo za sestavo odgovora na tožbo, dveh pripravljalnih vlog, zastopanja na treh narokih, materialnih stroškov, kar vse skupaj znaša 5225 točk in skupaj z materialnimi stroški (2 %) ██████████ EUR. K temu je sodišče priznalo še 22 % DDV, ker je pooblaščenec zavezanec za njegovo plačilo, kar znaša ██████████ EUR; skupno priznani stroški tožene stranke so ██████████ EUR. Tožena stranka ni zahtevala povrnitve pravnih stroškov z zamudnimi obrestmi, zato jih sodišče ni dosodilo.

PRAVNI POUK:

1. Zoper sodbo je dopustno vložiti pritožbo v roku 15 dni od dneva prejema pisnega odpravka. Pritožbo je treba vložiti pisno v dveh izvodih na naslovno sodišče, o njej pa bo odločalo Višje sodišče v Ljubljani. Pritožba mora obsegati navedbo sodbe, zoper katero se vlaga, izjavo, da se sodba izpodbija v celoti ali v določenem delu, pritožbene razloge in podpis pritožnika (355. čl. ZPP). Če je pritožba

nerazumljiva ali ne vsebuje vsega, kar je treba, da bi se lahko obravnavala, jo sodišče zavrže, ne da bi pozivalo vložnika, naj jo popravi ali dopolni (336. čl. ZPP). Ob vložitvi pritožbe mora biti plačana sodna taksa. Če sodna taksa ni plačana niti v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za njeno plačilo in tudi niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je pritožba umaknjena (tretji odstavek 105 a. čl. ZPP).

2. Če stranka vloži pritožbo po pooblaščencu, mora biti ta odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit. Pritožbo, vloženo po pooblaščencu, ki ni odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit, bo sodišče kot nedovoljeno zavrglo.

Ljubljana, [REDACTED] december 2016

